

MUSIK. Före detta Velvet Underground-sångaren Lou Reed ska medverka på Las Vegas-bandet The Killers samlingsalbum. Rocklegenden kommer att höras i duetten *Tranquilize*, en låt som bandets frontman Brandon Flowers beskriver som en av gruppens mest desperata låtar.

It Takes 2 007 – The history of rock continues... Del 9: "My baby drove up in a brand new Cadillac"

Popmusiken slår igenom på hemmaplan

I 50-talets Sverige betydde rock&roll betydligt mindre än i USA. Genombrottet kom först 1957 och Nalen i Stockholm blev forum för presumtiva rockkungar och drottningar som Rock-Ragge, Rock-Boris, Rockande Sammen, Rock-Olga och den kanske störste av dem alla, Little Gerhard!

Men redan 1956 kom den första svenska låten med rock i titeln, *Rotmos rock* med Owe Thörnqvist, som kanske får rankas som Sveriges första rocksångare. Och inte nog med det, han sjöng på svenska ett drygt decennium innan Pugh Rogefeldt gjorde det!

Little Gerhard blev Sveriges svar på både Elvis Presley och Tommy Steele. Den italienska tangon *Buena Sera* blev hans största hit och bidrog i högsta grad till att han valdes till inte bara Sveriges rockkung 1958 utan även Nordens dito, året efter.

Publikhysterin var total och precis som i USA blev rock&roll klassad som "farlig". Men den svenska rockvågen blev ganska kortlivad. Istället var det instrumentalgrupper som fick den största uppmärksamheten i början av 60-talet. Shadows och Ventures var de stora internationella inspirationskällorna men snabbt hittade både Spotnicks och Violents sin egen stil.

Speciellt Spotnicks "rymdsound" och gimmicken att klä sig i rymd-

dräkter på scen gjorde dem oerhört populära även i resten av Europa, och inte minst i Japan fick de kultstatus.

Violents knöt under twistflugan 1962 till sig sångaren Jerry Williams och succén blev ett faktum när de 1963 fick vara förband till självaste Beatles. Jerka själv blev ett med folkparkerna och dessa hade stor del i hans framgångar under resten av 60-talet.

Tio i topp

Piratsändningarna från Radio Nord hade fött behovet av Melodiradion som Sveriges Radio startade 1961. Samma år kom *Tio i topp* och året efter körde P3 igång som ny kanal med Sveriges försäljningslista, *Kvällstoppen*.

The history of Rock

Tio i topp blev livsviktigt för nya grupper som gjorde allt för att påverka juryn och på så sätt komma in på listan. Programmet drabbades därför av otaliga kupper under 60-talet, vilket fick massmedia att ifrågasätta programmets utformning.

Ordlekmästaren Robert Broberg fick sitt genom-

brott i *Hylands Hörna* när han uppträdde med sin skifflegrupp. Tv:s genomslagskraft var enorm och andra som blev folkkära när de medverkade hos Hyland var Siw Malmkvist, Lill-Babs och Anita Lindblom.

Men det var först när Beatles 1963 gjorde sitt besök i Sverige som popmusiken slog igenom på allvar. Mängder av band bildades från norr till söder och en ny tonårskultur föddes. Radions talangjakt *Opopoppa* tog fram nya talanger på popbandsfronten, fanklubbar startades och idoltidningar som *Vecko-journalen* såldes som aldrig förr.

Många av de nya banden förblev dock kopior av sina engelska förebilder och höll sig till rena coverversioner på de redan populära låtarna.

De tre största banden

Men det fanns en handfull bra band och det som skilde dem från de övriga var att de oftast skrev eget material. 1965 regerade Hep Stars och Tages där sångarna Svenne Hedlund och Tommy Blom tävlade om flickornas gunst. De båda fanns ständigt i toppen av hitlistorna med låtar som *Cadillac* och *Sleep little girl*.

Hep Stars ligger bra till för att kallas Sveriges största band på 1960-talet. Här får de guldskivor 1967 – möjligen för singeln *Malaika*. Från vänster Christer Pettersson, Svenne Hedlund, Benny Andersson, Janne Frisk och Lennart Hegland.

BILD: PRESENS BILD

Tages vann 1964 tävlingen "Väst kustens Beatles" och utvecklades härfter enormt musikaliskt med producenten Anders "Henkan" Henriksson vid spakarna. Även Örjan Ramberg var en kort tid sångare i Tages!

Raggbandet Hep Stars må ha varit ojämna men får ändå rankas som störst med 21 listhits 1965-69. 1966 möttes Hep Stars pianist Benny Andersson och Hootenanny Singers gitarrist

Björn Ulvaeus. Ett möte som sedermera låg till grund för en av världens mest framgångsrika grupper.

Modskravallerna nådde även Sverige 1965 och Hötorget i Stockholm blev tillhåll för de "långhåriga". Ola & The Janglers var ett modsband med sångaren Ola Håkansson och gitarri- sten Clabbe och förmodligen det tredje mest populära bandet.

Även Shanes med sånga-

ren Lennart Grahn bör ha ett omnämnande och vi ska heller inte glömma Mascots, Slamcreepers med Björn Skifs, Kisa Magnusson samt Made in Sweden med Jojje Wadenius.

I slutet av 60-talet upphörde de flesta bandens existens. Tidigare gitarrgrupper som Sven-Ingvars, Strepplers och Flamingokvintetten utvecklades i riktning mot dansband.

Rock på svenska

Och mitt i hela dansbandslandet kom Pugh Rogefeldt, pionjären som visade att det gick att sjunga rock på svenska. Orgel- & trumduon Hansson & Karlsson hade tidigare spelat med Jimi Hendrix och kompede Pugh på hans första platta *Ja då ä då* från 1969. Pugh slog igenom året efter, plattan blev en milstolpe i svensk musik och ligger till grund för många svenska artister under 70-talet.

Peter Kronström

Tävling

Sätt rätt artist ihop med rätt låt!

1. Shanes	A. Orange Blossom Special
2. Tom & Mick & Maniacs	B. Wilma
3. Hep Stars	C. Små Lätta Moln
4. Little Gerhard	D. I'm Going Out
5. Tages	E. What You've Done To Me
6. Owe Thörnqvist	F. No Response
7. Spotnicks	G. Twistin' Patricia
8. Ola & the Janglers	H. Somebody's Taking Maria Away
9. Jerry Williams	I. Alex Is The Man
10. Pugh Rogefeldt	J. Chris-Craft No. 9

Svar och tröjstorlek skickas till: Trelleborgs Allehanda, It Takes 2, Box 73, 231 21 Trelleborg eller mailas till: peter.kronstrom@telia.com. Svaren ska vara tillhanda senast onsdagen den 5 september.

Vinnare och rätta lösningen på lördag i nästa avsnitt av *The history of Rock*.